

Abikõlblike üldkulude arvutamine ausa, õiglase ja kontrollitava meetodiga ühtse määra alusel

1. Õiguslik alus

Taotleja abikõlblike üldkulude määr selgitatakse välja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 6.12.2021, lk 1—186) artikli 83 lõike 1 c ja lõike 2 punkti a kohaselt, ausa, õiglase ja kontrollitava arvutusmeetodiga.

2. Üldkulude määratlemine

Üldkulud on kulud, mis ei ole otseselt seotud toote tootmisega või teenuse osutamisega. Üldkuludeks võib lugeda teadmussiirde- ja innovatsioonisüsteemi arendamise toetuse osas järgmised kulud:

- 1) kontori rendi kulud;
- 2) büroohoonete (vaid personali töökohtasid sisaldavad ehitised) ja büroo sisustuse ja -seadmetega seotud kindlustuskulud ja maksud (nt tulekahju- või varguskindlustus);
- 3) kontori kommunaalkulud (näiteks elekter, küte, vesi);
- 4) kontoritarvete kulud, sh kohv ja suupisted vastuvõtukuludeks;
- 5) hooldus-, puhastus- ja remondi kulud (kinnisvara haldamisega seotud kulud, mis pole kommunaalteenuste kulud);
- 6) turvalisus (valveseadmed, valveteenus);
- 7) IT-seadmete ja tarkvara kulud;
- 8) mobiiltelefonide ostu kulu, postiteenuse kulu ja visiitkaartide soetamise kulu;
- 9) tasud riikidevaheliste finantstehingute eest;
- 10) sidekulud (telefonikulud);
- 11) osalustasud;
- 12) toreduslikud kulud, kui nendega taotletakse peamiselt eseme mugavust, meeldivust või ilu;
- 13) isikliku sõiduauto kasutamise kulud.

3. Kulude arvutamise metoodika

Metoodika põhineb Maaelu Teadmuskeskuse (edaspidi *METK*) ja Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti (edaspidi *PRIA*) ehk toetusesaaja tavapäraste kuluarvestustavade rakendamisel ja muul objektiivsel teabel. Metoodikas vaadeldakse, milliseid lahendeid tavapärase finantsarvestuses taotleja eelnevalt on üldkulude ühtse määra alusel arvestamiseks

kasutanud, millised lahendid on ministeeriumi või laiemalt haldusala praktikas kasutusel olnud ning vaatluse ning arvestuse tulemusena selgitatakse välja, milline lahend on taotlejale rakendamiseks aus, õiglane ja kontrollitav.

4. Toetuse saaja tavapärased kuluarvestustavad

METK on vabatahtlikult liitunud erinevate projektidega, mida saab arvestada varasema tegevusena ja lähtuda sellest praktikast ühtse määra alusel üldkulu

- 1) NordForski projekt FABANOVA – 20 protsenti personalikulust;
- 2) Euroopa Liidu 7. raamprogrammi projekt HMC – 20 protsenti otsestest kuludest;
- 3) Euroopa Liidu ERA-NET Sustainable Crop Production projekt RYESUS – 20 protsenti otsestest kuludest;
- 4) Interreg projekt Manure Standards – 15 protsenti personalikulust;
- 5) EL regionaalarengu fondi meetme ASTRA rahastusega projektid – 15 protsentpersonalikulust;
- 6) Horisont projektides on arvestatud 25 protsenti vastavalt üldreeglitele otsestest kuludest.

PRIA tavapärane kuluarvestuspraktika põhineb „Eesti maaelu arengukava 2014–2020“ ja „Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi rakenduskava 2014–2020“ raames antaval tehnilisel abil, milles on üldkuludeks arvestatud 15 protsenti otsestest personalikuludest.

Näidetest lähtub, et tavapäraselt on toetuse saaja kasutanud üldkulu arvestusel ühtse määra alusel lihtsustatud kulumeetodit. Üldkulu on arvestatud otsestest kuludest või personalikuludest. Valdavalt on ühtne määr olnud 20 protsenti või 15 protsenti.

5. Muu objektiivne teave

Muu objektiivne teave põhineb ministeeriumi varasema praktika näidel:

- 1) tehnilise abi toetuse arvestamine vastavalt põllumajandusministri 1. aprilli 2015. a määruse nr 29 „Eesti maaelu arengukava perioodi 2014–2020“ raames antava tehnilise abi taotlemise ja taotluse menetlemise kord“ § 4 lõikele 1, mille kohaselt toetatavate tegevuste elluviimise käigus tekkinud kaudsed abikõlblikud kulud hüvitatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 67 lõike 1 punktile d ja artikli 68 punktile b ühtse määra alusel, mis on 15 protsenti abikõlblikest otsestest personalikuludest;
- 2) kalanduses (EMFF) toetatavate tegevuste elluviimise käigus tekkinud kaudsed abikõlblike kulude hüvitamiseks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060, 24. juuni 2021, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159—706) artikli 54 punktile b, kui tegevuse kaudsed kulud kaetakse ühtse määra alusel, võib see põhineda kuni 15 protsenti rahastamiskõlblikest otsestest personalikuludest ning mille puhul liikmesriik ei pea tegema arvutusi kohaldatava määra kindlakstegemiseks;
- 3) vastavalt „Interreg Kesk-Läänemere programmile 2021-2027“ on võimalik kuluarvestuses rakendada 15 protsendilist kindlasummalist määra personalikuludest, mille arvestust ei pea dokumenteerima kontori- ja administratiivkulude teostamise ja tasumise osas ja seda, et kindlasummaline määr vastab tegelikkusele. Kulude hüvitamisel kontrollitakse, kas kindlasummaline määr on õigesti arvutatud ja et kulud ei taotleta kaks korda.

Alapunktides 1–3 toodud näidete kaudne kulu võrdub üldkulu. Näited põhinevad personalikulust kindla määra alusel 15 protsendi arvestamisel.

6. Arvestusmeetodi väljaselgitamine

Ühtse määra alusel makseid on taotleja varasema tavapärase praktika osas korduvalt ja haldussuutlikult kasutanud. Muu teabe põhjal saab öelda, et ka laiemalt ministeeriumi haldusalas on ühtse määra alusel maksed olnud kasutusel ja kasutatud on protsendi arvestust personalikuludest. Ühtne määr on tavapäraselt olnud 15 või 20 protsenti personalikuludest.

Seega võib olemas olevale infole tuginedes järeldada, et ühtse määra alusel arvestus 15 protsenti personalikuludest on aus, õiglane ja kontrollitav meetod üldkulude arvestamiseks, mis ei eelda dokumenteerimist ning kontrollimisel vaadatakse, kas kindlasummaline määr on õigesti arvutatud ja et ei oleks toimunud kulude topelt taotlemist.